

que ha impedit veure molts nyaps i obres mal fetes.

Si la política i la planificació urbanístiques han estat la clau de la transformació de la ciutat, també han estat el seu punt dèbil, per on l'oposició més el va atacar, sobretot perquè ha estat la gran eina que ha garantit els ingressos per poder afrontar les grans inversions per cobrir les mancances

d'equipaments i infraestructures. Han estat precisament les infraestructures –construïdes o no per l'Ajuntament– el principal niu de conflictes durant el llarg mandat nadalià: la construcció de la variant i totes les manifestacions ciutadanes que se'n van derivar o, en menor mesura, l'alçament de molts veïns dels barris de Santa Eugènia, Can Gibert i Sant Narcís contra la construcció de la frontissa del Güell. Va tenir un llarg conflicte amb els marxants i amb alguns propietaris de nínxols del cementiri vell. Es va enfrontar amb els botiguers quan va decidir la construcció de l'Hipercor, que va acabar sent el revulsiu que faltava per situar Girona com la capital comercial que mai no havia estat. Després van venir noves grans superfícies, franquícies i zones de vianants que van afavorir el comerç.

Joaquim Nadal i Ferreras és la persona que més temps ha estat batlle de la ciutat des del 1814, any a partir del qual se'n té una relació documentada. De les coses que se li han retret a aquest catedràtic d'història contemporània, avui dedicat en cos i ànima a la política, destaca per sobre de totes la seva llarga durada al poder. I això que des del PSC, partit del qual ell és portaveu al Parlament de Catalunya, no paren de reclamar la retirada de Pujol, perquè fa massa

temps que dura. I no l'atraparà fins a l'any vinent!

De la llarga temporada nadalenca, el més positiu és el fet d'haver estat escollit per majoria absoluta en cinc eleccions consecutives: el 8 de maig de 1983, el 10 de juny de 1987, el 26 de maig de 1991, el 28 de maig de 1995 i el 13 de juny de 1999; en les primeres, el 3 d'abril de 1979, els resultats el van obligar a pactar.

El dissabte 19 de gener del 2002 Anna Pagans es va convertir en la primera alcaldessa de la història de Girona, en substitució de Joaquim Nadal, l'alcalde número 72 des de 1814, el qual en marxar, sense reconèixer cap error, no es va estar de dir: «No em peneixo de res, assumeixo al cent per cent tota l'obra feta».

Salvador Garcia-Arbós

Reinventar-nos la tradició

Quan tenia divuit anys vaig dissenyar-me un ex-libris noucentista, una damisel-la tota grega que reposava la mà damunt d'una columneta jònica, la sina descoberta, el coll torçat a la manera de Fidel Aguilar. Eren uns anys en què a la universitat ens havien descobert la gràcia del príncep dels poetes, Camer el primeríssim, a la qual afegiem l'elegància urbana de Masó, que ens sorprenia a cada passejada. Si un jovencell tenia tendència a lletraferir-se, era força natural que a la Girona dels anys vuitanta quedés enlluernat per aquella tradició de civilitat i decidís apuntar-s'hi d'una manera devota i mimètica. Suposo que és comprensible, l'enyor d'un món tan ordenat com el que ofereix l'imaginari del nou-cents, tenint en compte el caos de la creixença i les descobertes al qual hom és sotmès en l'adolescència.

El 1986, no gaire més tard del meu ex-libris, apareixia un assaig que em va fer trontollar la columneta jònica. *Verinosa llengua*, de X. Pericay i F. Toutain, era el primer dard contra certs encaraments lingüístics de bona part dels quals era responsable una certa línia, arcaïtzant i amanerada, heretada del noucentisme. Deu anys més tard va arribar, dels mateixos autors, *El malentès del noucentisme*, on s'analitza diacrònicament tot aquest procés de manera més meditada, sistemàtica i amb menys afany de provocació. Sigui per aquestes tesis, que van fer força forat, sigui per la necessitat que cada generació té de reinventar-se la tradició, ara és més fàcil veure la història de la literatura catalana del segle XX amb més aspecte d'avellaner que de til·ler. És a dir, no pas un tronc recte que, xuclant d'arrels vuitcentistes i modernistes, constitueix un pilar únic i dret com una columna clàssica, sinó més aviat un seguit de branques diverses que broten del mateix terra però creixen amb diferents gruixos, les unes ufanoses, les altres podades a deshora. Així, per exemple, els professors Xavier Pla, Margarida Casacuberta i Francesca Bartrina ens han facilitat l'empelt amb Josep Pla, Santiago Rusiñol i Caterina Albert, respectivament; i el crític Ponç Puigdevall, des de la tribuna d'El Punt, va redescobrint-nos periòdicament autors que només ocupen notes al peu de les pàgines de la història literària oficial. Tanta diversitat d'usos literaris i tanta heterodòxia em semblen absolutament saludables, encara que tot plegat m'hagi costat l'ex-libris perquè a la meva damisel-la grega li han sorgit massa competidores.

Josep Pujol i Coll